

Kitap Eleřtirisi

Dilay DİNÇ, Güney Kore'nin Orta Asya Politikası, Özbekistan ve Kazakistan Örnekleri, (Ed.) Fahri TÜRK, Nobel Akademik Yayıncılık, Ankara, Ekim 2024, ISBN:978-625-393-023-3

Fahri TÜRK¹

Tanıtımı yapılan bu eser Güney Kore'nin Orta Asya politikasını söz konusu ülkenin yoğun ilişkiler içerisinde bulunduğu Özbekistan ve Kazakistan örnekleri üzerinden çözümlenmeye tabi tutmaktadır. Bu çalışmada örnek olaylar olarak yukarıda anılan ülkelerin seçilmiş olmaları Güney Kore'nin Orta Asya politikasının derinlikli olarak ele alınmasını mümkün kılmıştır. Türkçe yazında ihmal edilmiş olan önemli bir konunun ele alındığı bu eserde, Güney Kore'nin Orta Asya politikası erişime açık kaynaklar temelinde incelenmektedir. Diğer yandan bu kitabın önemi Seul'un Orta Asya başkentlerine yönelik politikalarının şimdiye kadar lisansüstü düzeyde bilimsel çalışmalara konu teşkil etmemesinden ileri gelmektedir. İşte tam da bu yüzden söz konusu çalışmanın Türkçe yazına önemli bir katkı sunduğu söylenebilir.

Bu kitap birkaç bakımdan büyük önem arz etmektedir. Eserin birinci özelliği hiç kuşkusuz Güney Kore'nin Orta Asya politikasını Özbekistan ve Kazakistan örnekleri üzerinden detaylı bir şekilde gün yüzüne çıkarmış olmasıdır. Bu bağlamda Güney Koreliler özellikle Orta Asya'nın ekonomik ve siyasal açıdan önemli iki devleti olan Özbekistan ve Kazakistan'a özel bir önem atfetmektedirler. Diğer bir ifadeyle Güney Kore'nin Orta Asya politikalarını siyasal, ekonomik ve kültürel açılardan mercek altına alan bu çalışma bilhassa siyasal, diplomatik ve iktisadi ilişkilerin nasıl gelişip serpiildiğini ortaya koymasından önemli bir işlev ifa etmektedir. Bu eserin ikinci özelliği ise 1937 yılından bu yana Orta Asya ülkelerinde yaşayan Koryo Saramların iki ülke arasındaki münasebetlerin gelişmesinde oynamış oldukları rolü ortaya koymasından dolayıdır. İncelenen bu eserin üçüncü özelliği ise Güney Kore'nin Orta Asya politikasının itici gücü konumunda olan iktisadi ilişkileri olabildiğince ayrıntılı olarak kalkınma yardımları, dış ticaret ve Orta Asya ülkelerinde yatırım yapan Güney Koreli şirketler noktalarını aydınlatmış olmasından kaynaklanmaktadır. Bu eserin dördüncü özelliği ise Güney Kore'nin Orta Asya politikası bağlamında "kültür ve dil" boyutunun ihmal edilmemiş olmasıdır. Bu kapsamda ise eğitim, Kore kültür merkezleri ve Kore dizilerinin masaya yatırıldıkları anlaşılmaktadır.

Bu kitabın beşinci, belki de en önemli ayırt edici özelliği güçlü yöntemsel ve kuramsal altyapısı ile dikkat çekmesidir. Kitabın analitik yapı bölümünde araştırmada cevabı aranan soru ve hipotez ortaya atılmış ve gerekçeli hipotez oluşturulmuştur. Ayrıca yöntem başlığında verilerin nerelerden ve nasıl elde edildikleri şek ve şüpheye mahal bırakılmayacak bir şekilde ortaya koyulmuş ve çözümlenmede kullanılan yöntemin "niteliksel içerik analizi" olduğu okuyucuya gösterilmiştir. Yazın alt başlığında ise Güney Kore'nin Orta Asya politikaları üzerine yazılmış mevcut kaynaklar eleştirel bir değerlendirmeye tabi tutularak bu araştırmanın seleflerinden ayrıldığı noktaların anlaşılması kolaylaştırılmıştır. Bu bölümde ayrıca çalışmanın kuramsal altyapısı, liberal kuramlar çerçevesinde "karmaşık karşılıklı bağımlılık" olarak belirlenmiş ve bu yaklaşım araştırma hipotezinin sınanmasında önemli bir görev ifa etmiştir. Sonuç bölümünde ise sistematik bir gidişat izlenerek nizami bir bilimsel çalışmada olması gerektiği üzere ilkin

¹ Prof. Dr. Fahri Türk, Trakya Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, Uluslararası İlişkiler Bölümü, E-mektup: fahriturk11@gmail.com, ORCID: 0000-0003-0117-0573

bulgular özetlenmiş ardından da kullanılan yöntemin güçlü ve zayıf yönleri tartışılmıştır. Bir sonraki aşamada ise geleceğe yönelik öngörüler ve bu çalışmanın söz konusu disipline sunmuş olduğu katkılar ortaya koyulmuştur. Dolayısıyla bu çalışma, sahip olduğu bilimsel ve sistemli altyapısının yanında barındırdığı güçlü yöntemi sayesinde yüksek lisans ve doktora yapan öğrencilere iyi bir örnek teşkil etme özelliğine sahiptir.

Son olarak bu kitapta kullanılan kaynaklar hakkında ise şu hususlar dile getirilebilir: Her şeyden önce bu çalışmada ciddi ve geniş bir alan yazın taraması yapıldığı görülmektedir. Öncelikle Güney Koreli birçok kurumun çevrimiçi sayfasından derlenen veriler temelinde esaslı bir çözümlene yapılmıştır ki bu durum yazarın çalışmaya büyük bir emek harcadığını gözler önüne sermektedir. Ayrıca bu bağlamda Korece birçok kaynaktan yararlanıldığı dikkat çekmektedir. Tabi ki tüm bu işlemlerin ayrıntılı ve temiz bir ikincil kaynak taraması üzerine bina edildiğini söylemeye gerek dahi bulunmamaktadır. Dolayısıyla bu eserin kaynakçasına atılacak alelade bir bakış bile çalışmanın kalitesi hakkında fikir verebilecek mahiyettedir. Yukarıda sayılan bilimsel özellikler mucibince bu kitabın alana özgün katkı yapan bir araştırma olduğu rahatlıkla söylenebilir.